

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak: 19/562

SAMLET SAKSFREMSTILLING - FOLLDAL KOMMUNES BUDSJETT 2020 - FORMANNSKAPETS TILRÅING TIL KOMMUNESTYRET

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
91/19	Formannskapet	21.11.2019
/	Kommunestyret	

Vedlegg:

1. Hoveddokument Budsjett 2020
2. Budsjett 2020, hovedoversikter drift m.m.
3. Gebyrer og priser
4. Forslag til eiendommer fritatt for eiendomsskatt.
5. Budsjett Folldal kirkelige fellesråd 2020, behov for kommunal overføring
6. Budsjett 2020 for kontroll og tilsynsarbeidet i Folldal kommune med vedlegg
7. Søknader fra Stiftelsen Folldal Gruver
8. Søknad fra Frivilligsentralen

Melding om vedtak sendes til:

Fylkesmannen i Innlandet
Revisjon Fjell

Andre dokumenter i saken:

Saksopplysninger:

I følge kommunelovens § 45 skal kommunestyret selv innen årets utgang vedta budsjett for neste kalenderår. Budsjettet skal vedtas på grunnlag av formannskapetets innstilling, og det skal omfatte hele kommunens virksomhet, være fullstendig, realistisk og i balanse. Budsjettet er en bindende plan for bruk av kommunens midler i 2020. Budsjettet legges frem i tråd med kommunens økonomireglement og vedtas på overordnet nivå på budsjettansvarsområder.

Årsbudsjettet er delt i driftsbudsjett for de løpende utgiftene og inntektene, og et investeringsbudsjett for utgifter og inntekter til formål som ikke er løpende, men av mer varig karakter. Folldal legger «kommunal regnskapsstandard nr. 4» til grunn i forhold til hva som skal føres på driftsbudsjettet og hva som skal føres på investeringsbudsjettet.

Budsjettarbeidet har tatt utgangspunkt i Solberg-regjeringens framlegg til statsbudsjett i Prop. 1 S (2019 - 2020). I statsbudsjettet legges det opp til en vekst i kommunesektorens frie

inntekter (skatt og rammetilskudd) i 2020 på 1,3 mrd. kroner. Dette er i nedre del av intervallet for inntektsvekst som ble angitt i kommuneproposisjonen 2020.

I 2019 ble økonomiplanen behandlet i kommunestyret i juni. Denne ligger til grunn for det budsjettet som nå legges fram.

Den nye kommuneloven stiller krav til at kommunene fastsetter sine finansielle måltall. Disse er omtalt i hoveddokumentet. Det vil bli jobbet videre med de finansielle måltallene ved rullering av økonomireglementet.

Saksvurdering:

Hovedutfordringene i budsjettet i 2020 er å få et budsjett som er i balanse og samtidig sikrer en dimensjonering og prioritering av tjenestene slik at kommunens hovedmål nås. Endrede brukergrupper av kommunale tjenester, endrede rammebetingelser, demografiutvikling og krav til kvalitet setter kommunens mulighet for å levere gode tjenester under press.

Budsjettet er utarbeidet etter føringer gitt i økonomiplan for 2020 - 2023. Veksten i kommunens overføringer er på 1,8 %. Dette tilsier at kommunen er nødt til å ta driftsnivået noe ned i 2020.

Framdriften i budsjettarbeidet har i hovedsak fulgt planen i rådmannens budsjetttrundskriv av 04.07.19. Ledermøtene i høst har fortløpende hatt fokus på budsjettprosessen. Etter kommunevalget hadde også ledergruppa møter med formannskapet 10. og 31. oktober, som et ledd i budsjettarbeidet. Enhetene har også hatt tillitsvalgte med på budsjettmøter, spesielt der det legges opp til endringer i bemanningen.

Rådmannens endelige budsjettforslag behandles i formannskapet den 21. november. Formannskapets forslag legges så ut på høring, og vil bli behandlet i Eldrerådet, Råd for personer med funksjonsnedsettelse og AMU før kommunestyrets endelige behandling 12. desember.

Det er utarbeidet et eget vedlegg som gir oversikt over priser og gebyrer og utvikling fra 2019 - 2020. Mange av disse er sentralt regulert og/eller regulert via lover og forskrifter, men for noen av prisene og gebyrene er det anledning til å legge inn et politisk skjønn. I årets budsjett følger ordningen for søskenmoderasjon i SFO og barnehage de føringene som ligger i statsbudsjettet.

For å kunne gjennomføre ønskede investeringer i økonomiplanperioden må driftsbudsjettet ytterligere ned. Kommunen er svært sårbar i forhold til uforutsette utgifter eller svingninger i skatteinntektene. I 2020 vil det kreves en streng budsjettdisiplin og tett oppfølging av økonomien. Teknisk beregningsutvalg anbefaler at kommunene bør ha minst 1,75 % i netto driftsmargin. Rådmannens budsjettforslag legger opp til en netto driftsmargin på 1 %. Dette kan vise seg å være kritisk lite.

Endring i rentesats og energikostnader kan fort gi store utslag på driftsresultatet. Andre uforutsette hendelser kan i denne sammenheng også være kostnader som er knyttet til lovfestede rettigheter som f. eks. barnevern, økte sosialutgifter eller ressurskrevende pleie og omsorgstjenester. Den demografiske utviklingen følges nøye, og det vil også gi negative utslag for kommunens økonomi hvis det blir ytterligere nedgang i folketallet.

Også i 2020 vil det også bli en grundig vurdering før ledige stillinger lyses ut. Vakanser må påregnes, og enkelte ansatte må regne med endring av arbeidsoppgaver. Det vil fortsatt gjøres en nøye vurdering før vikar blir satt inn ved fravær. Videre innsats i forhold til endring i administrativ organisering vil kunne gi noen innsparinger.

Investeringsbudsjettet er det lagt inn med bruttoinvestering 5.644.000,- og låneopptak på 5 105 000,-.

Innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1.1

For eiendomsskatteåret 2020 skal det skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jf. eigedomsskattelova (esktl.) § 2 og § 3 bokstav a. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd.

Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige bostedsdeler for skatteåret 2020 er 5 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra de tidligere verk og bruk redusert med to sjuendedeler i 2020 (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4 første ledd første pkt.).

I medhold av esktl. § 7 bokstav a, fritar kommunestyret følgende eiendommer fra eiendomsskatt i 2020 (det vises til vedlagte liste):

- Eiendommer som tilhører lag og foreninger som idrettslag, bedriftsidrettslag, skytterlag, Røde Kors, turforeninger, vannverk mv.
- Grendehus, bedehus mv.
- Eiendommer som tilhører Tyrilistiftelsen og Stiftelsen Folldal Gruver.
- Fylkeskommunale veier o.l

I medhold av esktl. § 7 bokstav b, fritar kommunestyret bygninger som er fredet i henhold til kulturminneloven §§ 4 og 15, for eiendomsskatt i 2020. Det vises til vedlagte liste over bygninger som er fredet. Bygninger som eventuelt vil bli fredet i løpet av 2020, kan først fritas for eiendomsskatt i 2021.

Eiendomsskatten betales i fire terminer per år med følgende betalingsfrister; 1. april, 1.juni, 1.september og 1.november.

1.2 Endring stillinger:

Alle endringer i stillinger skal skje innenfor de rammer som kommunestyret har gitt i budsjettet. Jfr. Delegeringsreglementet, allmenn del (del A), pkt. 10.4

1.3 Kommunale avgifter og gebyrer vedtas i henhold til vedlagt samlet oversikt på priser og gebyrer.

Kommunale avgifter faktureres ut med fire terminer i 2020 med følgende betalingsfrister; 1.april, 1.juni, 1.september og 1.november.

1.4 Gebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing (VARF-området) skal i henhold til forskrift følge selvkostprinsippet slik at overskudd avsettes fond og underskudd dekkes opp igjen senere år.

1.5 Budsjett for kontroll og tilsynsarbeid

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og tilsynsarbeid i kommunen godkjennes.

1.6

Budsjettet vedtas på overordnet nivå pr enhet:

Tall i 1000 kr	Årsbudsjett 2020
Rådmann	17 100 000
Skole	20 844 000
Barnehage	7 858 000
HRO	47 925 000
Service og kultur	9 926 000
TLU	11 836 000
Fordelt driftsramme	115 489 000

Det delegeres til rådmann å foreta endring av plassering av ulike oppgaver i budsjettet (arter), innenfor hovedrammen, slik at rapporteringen til Folldal kommune blir så oversiktlig og korrekt som mulig. Endret plassering kan gi seg utslag i noe endret ramme for enkelte enheter. Endringene refereres i formannskap og kommunestyret.

1.7

Årsbudsjettet vedtas med følgende driftshovedtall:

	Årsbudsj.
(Tall i 1000 kr)	2020
Skatt på inntekt og formue	33 164 000
Inntekstutjevning	12 850 000
Rammetilskudd	70 835 000
Eiendomsskatt	3 697 000
Konsesjonskraft	2 300 000
Andre frie inntekter	380 000
Premieavvik	5 605 000
Sum frie inntekter	128 831 000
Netto rente og avdragsutgifter	10 540 000
Til fordeling på driftsrammer og disposisjoner	118 291 000
Fordelt til netto driftsrammer	115 489 000
Inndekning av tidligere underskudd	0

Netto avsetn./bruk av avsetn./overf. investering	2 802 000
Balanse	0

2 Investering/finansiering

2.1. Investeringer vedtas i henhold til liste i hoveddokumentet med en bruttoramme på kr 5.644.000,-. I tillegg kommer det mva på kr 376.000,-, totalt kr 6.020.000,-, med følgende finansiering:

Finansiering:

Mva. komp	376 000,-
Tilskudd	0,-
Fra drift	539 000,-
Låneopptak	5 105 000,-.

Låneopptak kr 5.105.000, serielån, 20 år.

3. Diverse

3.1 Fullmakter

Administrasjon får fullmakt til å budsjett justere lønn for lokale forhandlinger 2019, kr 617 000,- til de ansvarene det gjelder. I budsjettet er dette budsjettert sentralt hos rådmann.

3.2 Likviditet

Folldal kommune tar opp kassakreditt for driftsåret 2020 på inntil kroner 5.000.000,-.

Behandling i Formannskapet 21.11.2019:

Ordfører Kristin Langtjern (Arbeiderpartiet) fremmet følgende tilleggforslag:

1. Gjennomgang og utredning ang. Turistinformasjonen
2. Utrede gratis skolemåltid en dag i uka om hvordan det kan gjøres, hvilke samarbeidspartnere som er aktuelle og kostnader ved ordningen.
3. Fokus på heltidskultur i Folldal.

Det ble bedt om gruppemøter. Det ble innvilget. Møtet ble igjen satt.

Representanten Bjørn Kenny Skomakerstuen (Arbeiderpartiet) fremmet følgende endringsforslag:

Søskenmoderasjon barnehage – SFO beholdes på dagens nivå. Kostnad på 100 000 dekkes inn av disposisjonsfondet.

Representanten Egil Eide (Senterpartiet) fremmet følgende endringsforslag:

SFO og kulturskole reguleres i henhold til konsumprisindeksen.

Avstemming:

- 1.1. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.
- 1.2. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.
- 1.3. Skomakerstuens forslag fikk 4 stemmer, 3 stemte mot. Forslaget ble vedtatt
Eides forslag fikk 6 stemmer, 1 stemte mot. Forslaget ble vedtatt
Rådmannens innstilling med endringer ble vedtatt med 6 stemmer. 1 stemte mot.
- 1.4. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.
- 1.5. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.
- 1.6. Rådmannens ramme endres fra 17 100 til 17 217
Skole endres fra 20 844 til 20 727
Barnehage endres fra 7 858 til 7 958.
De andre enhetene som framlagt.
Avstemming: Rådmannens forslag med endringer ble vedtatt.
- 1.7 Netto avsetning blir korrigert med 100 000,-. Korrigeres også for prisjustering SFO og kulturskole.
Innstillingen ble enstemmig vedtatt.
2. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.
3. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.
- 3.2 Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Langtjernets tilleggssforslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Formannskapet 21.11.2019:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1.1

For eiendomsskatteåret 2020 skal det skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jf. eiendomsskattelova (esktl.) § 2 og § 3 bokstav a. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd.

Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige bostedsdeler for skatteåret 2020 er 5 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra de tidligere verk og bruk redusert med to sjuendedeler i 2020 (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4 første ledd første pkt.).

I medhold av esktl. § 7 bokstav a, fritar kommunestyret følgende eiendommer fra eiendomsskatt i 2020 (det vises til vedlagte liste):

- Eiendommer som tilhører lag og foreninger som idrettslag, bedriftsidrettslag, skytterlag, Røde Kors, turforeninger, vannverk mv.
- Grendehus, bedehus mv.
- Eiendommer som tilhører Tyrilistiftelsen og Stiftelsen Folldal Gruver.
- Fylkeskommunale veier o.l

I medhold av esktl. § 7 bokstav b, fritar kommunestyret bygninger som er

fredet i henhold til kulturminneloven §§ 4 og 15, for eiendomsskatt i 2020. Det vises til vedlagte liste over bygninger som er fredet. Bygninger som eventuelt vil bli fredet i løpet av 2020, kan først fritas for eiendomsskatt i 2021.

Eiendomsskatten betales i fire terminer per år med følgende betalingsfrister; 1. april, 1.juni, 1.september og 1.november.

1.2 Endring stillinger:

Alle endringer i stillinger skal skje innenfor de rammer som kommunestyret har gitt i budsjettet. Jfr. Delegeringsreglementet, allmenn del (del A), pkt. 10.4

1.3 Kommunale avgifter og gebyrer vedtas i henhold til vedlagt samlet oversikt på priser og gebyrer. SFO og kulturskole justeres i henhold til konsumprisindeksen.

Kommunale avgifter faktureres ut med fire terminer i 2020 med følgende betalingsfrister; 1.april, 1.juni, 1.september og 1.november.

1.4 Gebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing (VARF-området) skal i henhold til forskrift følge selvkostprinsippet slik at overskudd avsettes fond og underskudd dekkes opp igjen senere år.

1.5 Budsjett for kontroll og tilsynsarbeid

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og tilsynsarbeid i kommunen godkjennes.

1.6

Budsjettet vedtas på overordnet nivå pr enhet:

	Årsbudsjett 2020
Rådmann	17 217 000
Skole	20 701 000
Barnehage	7 958 000
HRO	47 925 000
Service og kultur	9 926 000
TLU	11 836 000
Fordelt driftsramme	115 563 000

Det delegeres til rådmann å foreta endring av plassering av ulike oppgaver i budsjettet (arter), innenfor hovedrammen, slik at rapporteringen til Folldal kommune blir så oversiktlig og korrekt som mulig. Endret plassering kan gi seg utslag i noe endret ramme for enkelte enheter. Endringene refereres i formannskap og kommunestyret.

1.7

Årsbudsjettet vedtas med følgende driftshovedtall:

	Årsbudsj.
	2020
Skatt på inntekt og formue	33 164 000
Inntekstutjevning	12 850 000
Rammetilskudd	70 835 000
Eiendomsskatt	3 697 000
Konsesjonskraft	2 300 000
Andre frie inntekter	380 000
Premieavvik	5 605 000
Sum frie inntekter	128 831 000
Netto rente og avdragsutgifter	10 540 000
Til fordeling på driftsrammer og disposisjoner	118 291 000
Fordelt til netto driftsrammer	115 563 000
Inndekning av tidligere underskudd	0
Netto avsetn./bruk av avsetn./overf. investering	2 728 000
Balanse	0

2 Investering/finansiering

2.1. Investeringer vedtas i henhold til liste i hoveddokumentet med en bruttoramme på kr 5.644.000,-. I tillegg kommer det mva på kr 376.000,-, totalt kr 6.020.000,-, med følgende finansiering:

Finansiering:

Mva. komp	376 000,-
Tilskudd	0,-
Fra drift	539 000,-
Låneopptak	5 105 000,-

Låneopptak kr 5.105.000, serielån, 20 år.

3. Diverse**3.1 Fullmakter**

Administrasjon får fullmakt til å budsjett justere lønn for lokale forhandlinger 2019, kr 617 000,- til de ansvarene det gjelder. I budsjettet er dette budsjettert sentralt hos rådmann.

3.2 Likviditet

Folldal kommune tar opp kassakreditt for driftsåret 2020 på inntil kroner 5.000.000,-.

3.3 Administrasjonen bes om å gjøre følgende utredninger:

- Gjennomgang og utredning ang. Turistinformasjonen

- Utrede gratis skolemåltid en dag i uka om hvordan det kan gjøres, hvilke samarbeidspartnere som er aktuelle og kostnader ved ordningen.
- Fokus på heltidskultur i Folldal.